

Onderwerp

Sportaccommodatieplan 2025-2040

Datum raadsvergadering	28 oktober 2025
Thema programmabegroting	Vitaal & gezond
Portefeuillehouder	Ronald ter Hoeven
Zaaknummer	

Samenvatting

De gemeente Rheden moedigt inwoners aan om volop te sporten en bewegen. Hiervoor zijn ruimtes en locaties nodig, denk aan sporthallen, gymzalen, sportvelden. Ook een beweegvriendelijke openbare ruimte helpt mensen om in beweging te komen. De laatste decennia is de manier waarop mensen sporten veranderd. Ook zijn verschillende sportlocaties verouderd en ligt er een grote verduurzamingopgave. De gemeente heeft daarom een toekomstplan voor sportaccommodaties gemaakt. Het plan geeft de huidige situatie weer, beschrijft speerpunten voor de toekomst en geeft per accommodatie een toekomstbeeld om naartoe te werken.

Voorgesteld besluit

1. Het Sportaccommodatieplan 'Ruimte voor Sport & Bewegen' 2025-2040 vast te stellen. Met daarin opgenomen de volgende vijf speerpunten:
 1. Multifunctionele sport- en beweegplekken voor het dorp
 2. Sportaccommodaties – duurzaam en energiebron voor het dorp
 3. Afspraken over Eigendom, beheer en exploitatie
 4. Een brede kijk op plekken voor bewegingsonderwijs
 5. De openbare ruimte maakt sporten en bewegen vanzelfsprekend

Inleiding

Als gemeente moedigen wij inwoners aan om volop te sporten en bewegen. Dat levert veel op: goede gezondheid, ontmoeting, plezier en economisch. Voor de één gaat sport over doelen stellen, jezelf ontwikkelen, keuzes maken en hard trainen (sport als doel). Voor de ander is sport een middel om gezond, vitaal en energiek te worden en te blijven. En/of om vrienden te maken, om te ontmoeten (sport als middel). Beide groepen willen wij aanmoedigen en faciliteren. Een belangrijk middel daarvoor is dat er plekken en ruimtes zijn om te sporten en bewegen: gymzalen, sporthallen, zwembaden, sportvelden, plekken in de wijk en een openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen. Er zijn verschillende ontwikkelingen die aanleiding zijn voor een toekomstplan voor deze ruimtes voor sport en bewegen:

1. Sportsoorten en sportverbanden zijn de afgelopen decennia sterk veranderd.
2. Verschillende sportaccommodaties in de gemeente zijn verouderd en aan vernieuwing toe.
3. We hebben een grote duurzaamheidsopgave die ook opgaat voor sportaccommodaties.
4. We zien kansen om sport en bewegen nog meer te benutten voor onze doelen in het Sociaal Domein (Koersdocument), daar horen passende accommodaties bij.
5. De inrichting van onze leefomgeving en openbare ruimte vervult een belangrijke rol om sporten en bewegen aan te moedigen.

In 2019 stelde de gemeenteraad de Nota Sport & Bewegen vast. Daarin is een onderdeel 'Sportvoorzieningen' op hoofdlijnen uitgewerkt. Gezien de ontwikkelingen in sport- en

beweegdeelname, duurzaamheid, de fysieke omgeving en het sociaal domein is een meer uitgewerkt plan op Ruimte voor Sport & Bewegen nodig en urgent. De Raad stelde eerder al de initiatiefnota 'Kracht van Sporten in Rheden' vast met richtingen. Op basis daarvan - en in samenspraak met sportaanbieders, verenigingen, scholen en inwoners - bieden we het Sportaccommodatieplan 2025-2040 aan. Vijf speerpunten staan centraal:

1. Multifunctionele sport- en beweegplekken voor het dorp
2. Sportaccommodaties – duurzaam en energiebron voor het dorp
3. Afspraken over Eigendom, beheer en exploitatie
4. Een brede kijk op plekken voor bewegingsonderwijs
5. De openbare ruimte maakt sporten en bewegen vanzelfsprekend.

Noot:

- In eerdere vergaderingen en agenda's spraken we van een Sportaccommodatievisie. Omdat het visieniveau grotendeels is beschreven in de Sportnota en het Koersdocument Sociaal Domein, noemen we het stuk een Sportaccommodatieplan.
- Het sportaccommodatieplan is een plan voor gemeenten Rheden en Rozendaal samen. Inwoners maken namelijk over en weer gebruik van sportplekken in Rheden en Rozendaal. Ook voeren wij het beheer uit voor accommodaties op grondgebied van Rozendaal. Wij leggen dit plan ook voor aan Rozendaal.

Beoogd effect

Met het Sportaccommodatieplan werken wij aan de volgende (bestaande) doelen:

1. 75% deelname aan sport of bewegen (Nota Sport & Bewegen 20219-2026)
2. Een sterke sociale basis (Koersdocument Sociaal Domein 2024)
3. Gezond en vitaal van -10 maanden tot 100 jaar (Koersdocument Sociaal Domein 2024)
4. Een CO2 neutrale gemeente in 2040 (Rheden Vastgoedkader en beleidskaders Klimaatadaptatie).

Argumenten

1.1 De speerpunten uit het Sportaccommodatieplan worden erkend en onderschreven door sportaanbieders, scholen en inwoners

We stelden het Sportaccommodatieplan op in samenspraak met sportaanbieders, scholen en inwoners. Via regulier contact met sportaanbieders, sportpark-overleggen en aparte sessies hebben we hun input opgehaald en verwerkt in het plan. Uit positieve reacties op conceptstukken die wij hen voorlegden blijkt dat zij zich kunnen vinden in de speerpunten en toekomstbeelden.

1.2 Het sportaccommodatieplan geeft invulling aan de richtlijnen uit de initiatiefnota 'Kracht van Sporten in Rheden'

De gemeenteraad gaf met deze initiatiefnota richtlijnen mee voor nieuw op te spellen sport(accommodatie)beleid. Het Sportaccommodatieplan beschrijft hoe we daaraan gaan werken. Zo brengt het de verdeling van verantwoordelijkheden in beeld (H1 startfoto), bevat het voorstellen over toekomstige afspraken rond onderhoud (H2 speerpunten) en beschrijft het plannen voor onderlinge samenwerking en verduurzaming (H2 en H3).

1.3 Het sportaccommodatieplan geeft houvast en een toekomstbeeld, zowel voor gemeentelijke organisatie als gebruikers.

Het sportaccommodatieplan geeft inzicht in waar we staan (H1), stelt speerpunten vast (H2) en schetst een toekomstbeeld per accommodatie of locatie (H3). Voor sportaanbieders, scholen en inwoners geeft dit helderheid waar de gemeente met hen naartoe wil werken de

komende jaren. Ook kan de gemeentelijke organisatie hiermee plannen verder vormgeven. Denk aan (duurzame) meerjaren-onderhoudsplannen voor team Vastgoed, ontwikkeling van accommodaties door Sport in Rheden en gezamenlijke plannen met sportaanbieders (zoals sportparkplannen met verenigingen).

Kanttekeningen en/of risico's

1. *Het plan maakt de financiële consequenties van eventuele vernieuwing, aanpassing of herinrichting niet voor alle accommodaties inzichtelijk*

In het toekomstbeeld (H3) beschrijven we verschillende plannen voor vernieuwing, aanpassing of herinrichting van sportaccommodaties. Daarbij staat nog geen financiële berekening voor iedere accommodatie. Op dit moment werken we op verschillende locaties aan planvorming, samen met gebruikers en inwoners. De financiële doorrekening daarvan is nog niet voor elke accommodatie inzichtelijk. Om plannen financieel haalbaar te maken, bevat het plan 6 principes voor financiering (H4). Met deze financieringswegen willen wij minder afhankelijk zijn van onze eigen begroting die onder druk staat.

Financiën

Het vaststellen van het Sportaccommodatieplan kost op zichzelf geen geld. Wel volgen uit de speerpunten (H2) en te toekomstbeelden (H3) plannen voor vernieuwing, aanpassing of herinrichten van sportaccommodaties en locaties. Dat heeft op termijn financiële impact. Voor een aantal delen uit het plan is al budget gereserveerd in onze begroting, middels kredieten. Dat geldt voor de vervanging van kunstgrasvelden en plannen voor speelvoorzieningen en courts in Dieren-Stenfert.

Voor de andere plannen is binnen de huidige budgettaire kaders nog geen budget gereserveerd. Deze plannen zijn binnen de huidige kaders dus nog niet uitvoerbaar. Wij werken op dit moment aan de planvorming voor verschillende locaties. En een aantal locaties volgen ook nog in de toekomst. We zijn daarvoor in gesprek met partners en onderzoeken financieringsopties. Als deze deelplannen verder zijn uitgewerkt, leggen wij deze voor aan de Gemeenteraad.

	Bedrag (€)	Jaarschijf / jaarschijven
Eenmalige uitgaaf:	€0	N.v.t.
Investering:	€0	N.v.t.
Structurele lasten:	€0	N.v.t.

Financierings-principes

Om plannen financieel haalbaar te maken, bevat het Sportaccommodatieplan in ieder geval 6 principes voor financiering. We zoeken daarmee naar slimme combinaties van besparen, hergebruik, samenwerking en externe financiering. Dit is onze houvast om niet alleen op de (beperkte) traditionele middelen te leunen:

1. Kosten besparen door verduurzamen
2. Betere dekking door optimaal ruimtegebruik
3. Financiële ruimte door fysieke ruimte te geven
4. Brede financiering uit meerdere sectoren
5. Benutten van subsidies en fondsen
6. Inkomsten investeren in sportaccommodaties

Vervanging kunstgrasvelden

Voor de vervanging van de kunstgrasvelden is €2 miljoen aan krediet gereserveerd. Daarmee kunnen we 6 van de 10 velden vervangen. Het voorziene tekort (€1,1-1,4 miljoen) voor de overige velden willen we dekken door een aantal maatregelen: financieringsruimte door energiebesparing bij Openluchtbad en Sporthal De Hangmat Rheden (via kunstgrasveld met warmte-opwek), inkoopstrategie, planning aanleg buiten hoogseizoen. Deze financiering gaat alleen over de vervanging van de toplaag. Het onderhoud van de velden continueren wij, daar is ook budget voor in de begroting.

Uitvoering

Na besluitvorming vervolgen we de planvorming en uitvoering voor de verschillende accommodaties en locaties. In hoofdstuk 3 van het accommodatieplan is per dorp en locatie ons toekomstbeeld te vinden. We geven daarbij ook een meerjarenplanning. Op hoofdlijnen:

1. De kunstgrasvelden vervangen we in de periode 2026-2028.
2. Verschillende binnensportlocaties pakken we één voor één op, waaronder: Sportcomplex De Dimpel (Velp), Gymzaal Jan Luijkenlaan (Velp), Gymzaal Huijgenslaan (Dieren) en Sporthal De Hangmat in samenhang met sportpark (Rheden).
3. Bij de inrichting van openbare ruimte sluiten we aan bij projectplanningen voor die gebieden: Hoofdstraat Velp en Dieren-Stenfert.
4. We besteden extra aandacht aan wijken in een kwetsbare positie (Velp-Zuid, Dieren-Stenfert en Rheden-West). We sluiten aan bij de integrale wijkaanpak met focus op buurtspeelplaatsen en beweegroutes.
5. We stellen in 2025-2026 een duurzaam meerjaren onderhoudsplan op.

Monitoring

De beoogde effecten waar het Sportaccommodatieplan aan bijdraagt, monitoren we als volgt:

1. *Sport- en beweegdeelname*
Monitoring via periodieke gezondheidsonderzoeken van de GGD Gelderland-Midden en de KISS ledenrapportage van NOC*NSF.
2. *Een sterke sociale basis en gezond & vitaal van -10 maanden tot 100 jaar*
Monitoring via de indicatoren uit de programmabegroting, horende bij deze doelen.
3. *CO2 neutrale gemeente*
 - o Registratie van het geldende energielabel van (binnensport)accommodaties.
 - o Eventuele energie-opbrengst van sportaccommodaties door opwek of opslag van natuurlijke bronnen. Volgen via registratie in de energiesystemen per accommodatie.

Naast de maatschappelijke effecten, volgen we de resultaten per accommodatie of locatie:

- Kwantitatief: bezetting en gebruik van gemeentelijke sportaccommodaties te volgen via eigen registraties van verhuur en bezoekersaantallen.
- Kwalitatief: wekelijks contact en periodiek gebruikersoverleg per sportaccommodatie of sportpark. Daarin bespreken we succes en verbeterpunten.

Participatie en communicatie

Het Sportaccommodatieplan stelden we op in samenspraak met verenigingen, anders-georganiseerde sportgroepen, commerciële aanbieders, scholen & docenten en inwoners. Er lag al veel input voor dit plan klaar:

- Wij hebben voortdurend contact met verenigingen, sportaanbieders en inwoners. Vanwege een verhuurrelatie, sportpark overleggen of bij bijeenkomsten.
- Ook gaf de gemeenteraad al richting met de initiatiefnota 'De kracht van Sporten in Rheden'.

Via bijeenkomsten, individuele gesprekken, een onderzoek via inwonerspanel Rheden Spreekt en interne afstemming hebben wij de plannen verrijkt. We kozen voor level 2 uit ons Participatiebeleid: raadplegen. Een totaaloverzicht van het participatieproces is te vinden in bijlage 1 in het bijlagenboek.

Wij hebben sportaanbieders, scholen en docenten via mailing geïnformeerd en uitgenodigd om het besluitvormingsproces van dit Sportaccommodatieplan te volgen. Na besluitvorming zullen wij hen binnen 10 dagen per mail informeren over het definitieve plan. Dit geldt ook voor inwoners die via inwonerspanel Rheden Spreekt een bijdrage leverden. Daarnaast sturen wij een persbericht uit over het vastgestelde plan, zodat een bredere groep inwoners op de hoogte is.

Bijlagen

1. Sportaccommodatieplan 'Ruimte voor Sport & Bewegen' 2025-2040
2. Bijlagenboek Sportaccommodatieplan 2025-2040

De Steeg, 09 september 2025

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris